

"Şeriat ikidir." diye başlayan, Hakikat Çekirdekleri 106. Maddeyi izah eder misiniz?

"106. Şeriat ikidir.

"**Birincisi: Âlem-i asgar olan insanın ef'âlini ve ahvâlini tanzim eden ve sıfat-ı kelâmdan gelen bildiğimiz şeriattır.**"(1)

İnsan küçük bir kainattır ve bu kainatın kuralları İslam şeriatıdır. Allah bu şeriatı peygamberler ve kutsal kitapları ile belirler. Bu şeriatlar insanın **iman, ibadet ve ahlak** dünyasını düzenler. Neye inanacak neye inanmayacak, Allah'a karşı nasıl ibadet edecek ve insanlarla olan ilişkisinde nasıl bir ahlak sergileyecek, bütün bunları İslam şeriatı belirler. Bu şeriat Allah'ın kelam sıfatından gelir, yani Allah bizzat konuşarak bu şeriatı belirler.

"**İkincisi: İnsan-ı ekber olan âlemin harekât ve sekenâtını tanzim eden, sıfat-ı iradeden gelen şeriat-ı kübrâ-yı fitriyedir ki, bazan yanlış olarak 'tabiat' tesmiye edilir.**"

"**Melâike bir ümmet-i azîmedir ki, sıfat-ı iradeden gelen ve şeriat-ı fitriye denilen evâmir-i tekviniyesinin hamelesi ve mümessili ve mütemessilleridirler.**"(2)

Kainat da büyük bir insandır ve bu insanın, yani kainatın kurallarını belirleyen de Allah'ın **irade** sıfatıdır. Yani tabiat dedikleri şey Allah'ın irade sıfatı ile devam eden yaratılış kanunlarıdır.

Suyun kaldırma kanunu, yerin çekim kuvveti, ayın med ceziri, soğğun üşütmesi, sıcağın yakması, tembelliğın açlık ve fakirlik getirmesi, çalışkanlığın zenginlik ve güç sağlaması hep birer Allah'ın irade sıfatının emirleridir. İnsanlar bu fitri emirlere uymazsa cezasını peşinen dünyada görür, uyarsa mükafatını da peşin alır.

Melekler kainattaki işleyen bu kanunların temsilcileri, vekilleri ve yüklenicileridir. Melek ümmetinin en büyük vazifelerinden birisi de kainatta kendini şuurlu bir şekilde ifade edemeyen varlıkların vekil ve temsilcileri olmalarıdır.

Mesela, bir ağaç düşünelim, bu ağcın sayısız dal, yaprak ve çiçekleri bulunuyor ve bunların hepsi ilahi isimlerin küçük birer tecelli merkezleridir. Bu tecellileri okuma, anlama ve şuurulu ve sesli bir şekilde arz etme işi meleklerle ait bir vazife oluyor.

Kainattaki bütün varlıkları bu şekilde düşündüğümüzde, meleklerin nasıl çok ve büyük bir ümmet olduklarını ve kainatın her tarafında kesretle bulduklarını anlarız.

Dipnotlar:

(1) bk. [Mektubat, Hakikat Çekirdekleri.](#)

(2) bk. [age.](#)